

Alhaad
22/4

TER BESLISSING - GRAAG UITERLIJK VRIJDAG 26 APRIL RETOUR

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Financieel-Economische
Zaken

nota

Beantwoording commissie Financiën inzake Evaluatie
Beleidskeuzes Uitgelegd (CW3.1)

Persoonsgegevens

Aanleiding

Op 26 januari jl. heeft de vaste commissie van Financiën u een brief gestuurd met een aantal vragen over de evaluatie Beleidskeuzes Uitgelegd (CW3.1). In de voorliggende brief worden deze onderwerpen achtereenvolgens langsgelopen en de vragen beantwoord. De kern hieronder geeft een korte samenvatting weer van deze brief. De commissie verzoekt u om de antwoorden voor Verantwoordingsdag aan de Kamer te sturen, zodat de antwoorden kunnen worden betrokken bij het verantwoordingsdebat.

Datum

18 april 2024

Notanummer

2024-0000235419

Bijlagen

1. Brief Beantwoording vraag

Besispunten

- Bent u allen akkoord met de beantwoording? Dan verzoeken wij u (minister) de brief te ondertekenen.
- Bent u allen akkoord met het mandateren van FEZ om in overleg met de relevante beleidsdirecties, eventuele wijzigingen door te voeren naar aanleiding van uw reactie?
- Graag uw (minister) akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kern

Meerdere departementen (JenV, SZW, Fin, OCW, EZK, IenW) hebben vragen over de evaluatie 'Beleidskeuzes Uitgelegd' ontvangen. De lijn van de antwoorden is daarom interdepartementaal afgestemd.

De brief is als volgt opgebouwd:

1. De werkwijze 'Beleidskeuzes uitgelegd'
2. 'Beleidskeuzes uitgelegd' op het vakdepartement Financiën
3. Verdere verbeteringen m.b.t. de werkwijze

Toelichting

De onderwerpen die in de brief behandeld worden zijn:

1. De werkwijze 'Beleidskeuzes uitgelegd'

Artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet vraagt het kabinet 'voorstellen, voornemens en toezeggingen' toe te lichten op onder andere financiële gevolgen, doeltreffendheid en doelmatigheid. Om de aanwezigheid, vindbaarheid en kwaliteit van deze toelichtingen te versterken is in 2021 de rijksbrede werkwijze «Beleidskeuzes uitgelegd» in het leven geroepen.

In deze werkwijze is voorgeschreven dat bij ieder voorstel met financiële gevolgen van €20 miljoen of meer (in enig jaar) de gevraagde toelichtingen gebundeld worden gepresenteerd in een vast kader. Daarin wordt ook een voornemen tot evaluatie gevoegd. Financiën, als departement dat de regels opstelt, past ook goede naleving van deze regels. Wij vervullen hierin een voorbeeldfunctie.

2. 'Beleidskeuzes uitgelegd' op het vakdepartement Financiën

De commissie spreekt haar waardering uit voor de kaders 'Beleidskeuzes uitgelegd' die de Kamer tot nu toe van uw departement heeft mogen ontvangen, met name op het gebied van de fiscaliteit en de staatsdeelnemingen. Tegelijkertijd constateert de commissie dat in de onderzochte periode (2022) soms ook kaders ontbraken. Dat verhoudt zich volgens de commissie slecht met de voorbeeldrol van uw departement. De commissie vraagt u om uiteen te zetten hoe u voornemens bent om de onderbouwing van voorstellen die onder uw beleidsverantwoordelijkheid vallen in te verbeteren. In reactie hierop wordt aangegeven dat dit in 2022 grotendeels, maar niet volledig is gelukt, maar dat in 2023 het ministerie verder heeft gewerkt aan het gebruik en dat de naleving in 2023 uitkomt op 100%.

Daarnaast vraagt de commissie u om toelichting waarom in 2022 bij twee brieven met beleidsvoorstellen geen kader Beleidskeuzes Uitgelegd is toegevoegd. In reactie hierop geeft u aan dat in de brief van 3 juni 2022 over de verbeteringen van het herstelproces na herijking aanpak hersteloperatie kinderopvangtoeslag (Kamerstuk 31 066 nr. 1026) geen expliciet kader is opgenomen omdat in de brief destijds de verbeteringen uitgebreid zijn toegelicht en er veel druk op het proces stond. De brief van 1 juli 2022 over 'Hoofdlijnen Betalen naar gebruik' bevatte nog geen kader Beleidskeuzes Uitgelegd gezien de fase van het beleidsproces.

3. Verdere verbeteringen m.b.t. de werkwijze

De commissie had ook nog verzocht om bij de beantwoording op de volgende deelvragen in te gaan:

a. Inzichtelijk maken van de gemaakte afwegingen

De commissie vraagt in hoeverre u mogelijkheden ziet om in de beleidsbrieven (incl. kaders) nadrukkelijker dan tot nu toe het geval is aandacht te besteden aan het inzichtelijk maken van de gemaakte afwegingen die tot de beleidskeuze hebben geleid, inclusief gewogen alternatieve beleidsinstrumenten en dilemma's. In reactie hierop geeft u aan dat verbetering van de beleidskwaliteit en het gebruik van het beleidskompas zal helpen om meer aandacht hieraan te besteden.

b. Aandacht besteden aan neveneffecten en risico's

De commissie vraagt welke mogelijkheden u ziet om meer aandacht te besteden aan eventuele neveneffecten en risico's van voorgesteld beleid en de beheersing daarvan. In de reactie geeft u aan dat de toepassing van het beleidskompas helpt met het in kaart brengen van alle bedoelde en onbedoelde effecten en risico's en dat de zogenaamde Gevolgenscan hiervoor handvatten biedt. Ook geeft u aan mogelijkheden te zien om via de onderzoeken van de Strategische

Evaluatie Agenda aandacht te besteden aan de neveneffecten en risico's en beheersing hiervan.

- c. Kaders eerder in het beleidsproces naar de Kamer sturen
Tenslotte vraagt de commissie in hoeverre u ruimte ziet om de Kamer eerder in het beleidsproces te betrekken en de kaders 'Beleidskeuzes uitgelegd' eerder toe te sturen, ook als de beleidsvoorstellen nog niet volledig zijn uitgewerkt. Bijv. naast de kaders die horen bij het Belastingplan ook (voorlopige) kaders op te nemen in de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda (FBUA). In de reactie geeft u aan dat u de wens van de Kamer ter harte zult nemen en bij nieuwe beleidsvoorstellen zult bezien of er ruimte is om de Kamer eerder te informeren nadat financiële besluitvorming heeft plaatsgevonden. Daarnaast geeft u aan dat de Kamer de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda tegelijkertijd met of kort na de Voorjaarsnota ontvangt, zodat een compleet overzicht beschikbaar is van de hoofdlijnen van de voorjaarsbesluitvorming. Het is praktisch niet mogelijk om zo kort op het afronden van de besluitvorming ook de ingevulde beleidskaders gereed te hebben, mede omdat maatregelen eerst uitgewerkt dienen te worden.

Communicatie & politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.